

УНІВЕРСІТЭТ

Пераможца V Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ
«Залатая літара» ў намінацыі «Найлепшая шматтыражная газета»

16 чэрвеня 2014 года, № 10 (2113)

ПАДЗЕЯ

Эмамалі Рахмон:

«БДУ адчыняе для студэнтаў Таджыкістана вароты ў будучыню»

24 мая на ўрачыстым пасяджэнні Савета Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта Прэзідэнт Таджыкістана Эмамалі РАХМОН быў ушанаваны званнем «Ганаровы прафесар БДУ».

Дыплом і мантыю Эмамалі Рахмону ўручыў рэктар БДУ Сяргей Абламейка. У сваёй вітальнай прамове рэктар адзначыў, што Эмамалі Рахмон – вядомы палітычны лідар, усё жыццё якога скіраванае на стварэнне моцнай і эканамічна стабільнай дзяржавы Таджыкістан. Прэзідэнт шмат увагі надае развіццю навукі, спрыяе адкрыццю новых кірункаў у розных сферах адукацыі. Нездарма ў 2011 годзе Еўрапейскі савет па міжнародных адносінах прысвоіў яму званне «Лідар XXI стагоддзя».

Выступаючы перад членамі савета і студэнтамі, Эмамалі Рахмон адзначыў, што для яго вялікі гонар атрымаць такую высокую ацэнку ад адной з вядучых ВНУ на постсавецкай прасторы, якая рыхтуе кадры сусветнага ўзроўню.

Беларусь і Таджыкістан «маюць намер актыўна развіваць узаемавыгадныя гандлёва-эканамічныя адносіны, а таксама распрацоўваць новыя праекты ў сферы адукацыі, асабліва ў галіне ўніверсітэцкай навукі і сферы атрымання і павышэння адукацыі». «Дыплом Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта адчыняе для студэнтаў Таджыкістана вароты ў перспектывную будучыню. У нашай краіне запатрабаваныя кваліфікаваныя спецыялісты па шэрагу кірункаў, у тым ліку па міжнародных адносінах, інжынерных спецыяльнасцях, медыцыне і іншых», – сказаў Эмамалі Рахмон. «Беларусі ёсць чым ганарыцца ў сферы адукацыі: прафесарска-выкладчыцкі склад, матэрыяльна-тэхнічная база, пералік магчымасцяў па палітры спецыяльнасцяў у ВНУ Беларусі вялізны і дае абітурыентам шырокі выбар сваёй будучыні і развіцця. І мне радасна, што гэтымі маг-

чымасцямі скарысталіся ўжо 200 студэнтаў з Таджыкістана. Спадзяюся, што ў найбліжэйшай будучыні іх колькасць значна павялічыцца», – адзначыў ён.

Эмамалі Рахмон падкрэсліў, што вітае, калі юныя грамадзяне яго краіны вучацца ў замежных ВНУ, а потым выкарыстоўваюць веды на практыцы на радзіме. «Ва ўмовах глабалізацыі ўзрастае роля ведаў, новых кірункаў навукі, у той жа час растуць і патрабаванні да якасці адукацыі», – заўважыў прэзідэнт. Ён распавёў,

што ў Таджыкістане зараз 38 ВНУ, у якіх навуцаецца звыш 135 тыс. студэнтаў, акрамя таго 7 тыс. грамадзян краіны атрымліваюць вышэйшую адукацыю за мяжой. «У Беларусі вялікі навуковы патэнцыял для падрыхтоўкі кадраў, і мы павінны яго выкарыстаць», – рэзюмаваў Эмамалі Рахмон. У якасці ганаровага прафесара БДУ ён таксама паабяцаў пільна сачыць за дзейнасцю ВНУ і не раз яшчэ стаць за трыбуну ў якасці лектара.

Сяргей ШАФАЛОВІЧ

УШАНАВАННІ

Урачыстае ўшанаванне
лаўрэатаў XX
Рэспубліканскага
конкурсу навуковых прац
студэнтаў адбылося
5 чэрвеня ў БДУ.

У святочнай атмасферы маладых таленавітых даследчыкаў павіншавалі міністр адукацыі Беларусі Сяргей Маскевіч, рэктар БДУ акадэмік Сяргей Абламейка, прадстаўнікі НАН Беларусі, Дзяржаўнага камітэта па навуцы і тэхналогіях нашай краіны і Вышэйшай атэстацыйнай камісіі Беларусі.

Удзельнікамі цырымоніі сталі 80 студэнтаў і магістрантаў. Ім былі ўручаны дыпламы Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь з

Будучыня ў навуцы

прысваеннем звання «Лаўрэат XX Рэспубліканскага конкурсу навуковых прац студэнтаў» і прэміі. Сярод намінантаў сем выхаванцаў БДУ: магістранты гістарычнага факультэта *Алег Казак*, факультэта радыёфізікі і камп'ютарных тэхналогій *Станіслаў Канстанцінаў* і *Максім Махавікоў*, філалагічнага факультэта *Алена Ларыёнава*, фізічнага факультэта *Надзея Пляшко*, хімічнага факультэта *Алег Шахно*, а таксама пяцікурснік ФРКТ *Уладзімір Пілько*. Акрамя таго, усе лаўрэаты былі рэкамендаваны для заахвочвання спецыяльнымі фондамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па сацыяльнай падтрымцы

адораных навучэнцаў і студэнтаў і ўключэння ў банк даных адоранай моладзі.

Усяго на конкурс сёлета было даслана 3817 праектаў, пры гэтым 253 былі выкананы студэнтамі БДУ. Адначасна таксама, што лаўрэатамі конкурсу прызнаны аўтары 70 прац, 985 даследаванням прысвоена першая катэгорыя, 1130 – другая і 784 – трэцяя.

БДУ невыпадкава абраны пляцоўкай для правядзення ўрачыстай цырымоніі ўшаноўвання пераможцаў. На працягу 20 гадоў вядучая ВНУ Беларусі сумесна з Міністэрствам адукацыі нашай краіны выступае арганізатарам інтэлекту-

альнага спаборніцтва. БДУ з'яўляецца рэспубліканскім метадычным і інфармацыйна-аналітычным цэнтрам НДРС і ў 2013–2014 годзе забяспечваў арганізацыю і правядзенне дадзенага мерапрыемства. За апошнія 10 гадоў спецыялісты БДУ выканалі вялікую працу па ўдасканаленні ўмоў конкурсу. У прыватнасці, распрацаваны спецыяльны навучальна-метадычны дапаможнік, укаранены інтэрактыўны сайт спаборніцтва, выдадзены 9 з 10 зборнікаў навуковых артыкулаў лаўрэатаў конкурсу і аўтараў прац першай катэгорыі.

Працяг тэмы на 3 стар.

Чытайце
ў нумары:

**УНІВЕРСІТЭТУ ПАТРЭБНЫ
СУЧАСНЫ ВЫКЛАДЧЫК**

Упершыню ў БДУ зладжана школа развіцця кампетэнцый маладых выкладчыкаў

Стар. 2

**АПЫНУЦЦА Ў ПАТРЭБНЫ
ЧАС І НА МЕСЦЫ**

Гутарка з начальнікам упраўлення падрыхтоўкі кадраў вышэйшай кваліфікацыі ГУН Аляксандрам ЗАХАРАВЫМ

Стар. 3

**ПРЭЗЕНТУЕМ УЛАСНУЮ
СПРАВУ**

Выпускнікі «Школы прадпрымальніцтва і менеджменту для моладзі» ўдала выступілі на VI міжнародным чэмпіянаце «Моладзь у прадпрымальніцтве»

Стар. 4

Весткі з рэктарата

ПАГАДНЕННЕ аб супрацоўніцтве паміж БДУ і Банкам развіцця Беларусі падпісалі 6 чэрвеня рэктар Сяргей Абламейка і старшыня БРБ Сяргей Румас. Яно прадугледжвае развіццё навучальнай інфраструктуры і падрыхтоўку кваліфікаваных спецыялістаў у галінах банкаўскай дзейнасці і эканомікі. Найперш на базе банка будуць створаны філіялы кафедры карпаратыўных фінансаў эканамічнага факультэта БДУ, а таксама моладзевая лабараторыя ў БДУ для патрэбаў банка.

ДЭЛЕГАЦЫЯ Рэспублікі Карэя і прадстаўнікі Сусветнага банка 3 чэрвеня наведвалі БДУ. Гасцей прымалі рэктар Сяргей Абламейка, дырэктар ЦІТ Юрый Варатніцкі, дырэктар ППМІ Юрый Харын і дырэктар асацыяцыі «Інфапарк» Уладзімір Басько. Мэта сустрэчы – выпрацоўка новых формаў узаемадзеяння ў сферы інфарматызацыі Беларусі і Карэі. Гэта тычыцца абмену досведам у ІТ-сферы дзвюх краін. Перспектывным кірункам павінна стаць сумесная падрыхтоўка, перападрыхтоўка, павышэнне кваліфікацыі спецыялістаў – беларускіх у Карэі і карэйскіх у Беларусі.

ЦЭНТР навукова-тэхнічнага супрацоўніцтва «Беларусь – Чжэцзян» адкрыўся 23 мая ў БДУ. У цырымоніі ўзялі ўдзел генеральны дырэктар Дэпартаменту навукі і тэхналогій правінцыі Чжэцзян (КНР) Чжоу Гуахуацзю, рэктар БДУ Сяргей Абламейка, рэктар Чжэцзянскага Шунжэна ўніверсітэта Сю Сючын. Цэнтр паспрыяе абмену навуковымі і інвацыйнымі дасягненнямі абедзвюх краін. Першым вынікам працы цэнтра стала стварэнне сумеснай лабараторыі па экалагічна чыстых прадуктах і трансферы «зялёных тэхналогій».

Паводле інфармацыі
прэс-службы БДУ

Універсітэту патрэбны сучасны выкладчык

«Я сучасны выкладчык вядучай ВНУ» – па такой навучальнай праграме ў школе развіцця кампетэнцый прайшлі падрыхтоўку каля 100 выкладчыкаў БДУ ва ўзросце да 35 гадоў.

Усяго ва ўніверсітэце працуе каля 500 маладых выкладчыкаў, якім патрэбныя веды для сваёй прафесійнай дзейнасці.

«Раней у БДУ ўжо быў рэалізаваны праект школы лідара, – расказала нам начальнік упраўлення кадраў Наталля Няпеўная. – Аднак ён прызначаўся толькі для тых выкладчыкаў, якія занесены ў рэзэрв кіраўнічых кадраў. Таму было прапанавана арганізаваць навучанне не толькі для «рэзэрвістаў», але для ўсіх маладых выкладчыкаў універсітэта, і пажадана выязное».

Школа развіцця кампетэнцый працавала ў САК «Брыганціна» ля Радашковіч з 28 па 30 мая. Праграма навучання «Я сучасны выкладчык вядучай ВНУ» дала маладым выкладчыкам практычны інструментарый для іх эфектыўнай працы. Яны вучыліся спраўляцца з канфліктамі і стрэсамі, якіх нямала ў адукацыйным асяроддзі.

Канстанцін Мулярчык, старшы выкладчык кафедры тэлекамунацый і інфармацыйных тэхналогій ФРКТ, напрыклад, са здзіўленнем даведаўся, што група слухачоў мае схаваныя ад вачэй асаблівасці. І ў ёй абавязкова ёсць лідар, а часам і некалькі лідараў, якія таксама могуць паўплываць на

Фота: Генадзь ІВАНЧУК

Удзельнікі школы развіцця кампетэнцый падчас тымбілдінгу

ход заняткаў. Для яго стала адкрыццём, што часам варта нацэліцца на студэнтаў, якія гатовыя на дадзены момант успрыняць новы матэрыял, а ўжо тыя пазней перададуць веды тым, у каго не было жадання слухаць на лекцыі. **Юлія Леня**, старшаму выкладчыку кафедры культуралогіі гуманітарнага факультэта, таксама было карысна выветліць усе заканамернасці фарміравання навучальнай групы, бо яна да ўсяго выконвае абавязкі куратара. Ёй спадабалася, што трэнінг «Кіраванне групавой дынамікай» быў праведзены ў інтэрактыўнай форме і яна, як і іншыя выкладчыкі, уважліва ў склад адной з груп, змагла знутры паназіраць, як больш актыўныя, схільныя да лідарства члены групы дамінавалі, сталіся паўплываць на погляды і думкі астатніх. Трэнінг, які тычыўся анлайн-метадаў у

навучанні (у сістэме MOODLE), таксама падаўся ёй перспектыўным. Іншым выкладчыкам было цікава даведацца, у якіх выпадках дакладчык выклікае ў студэнтаў зацікаўленасць і таму будзе імі пачуты, а таксама што такое моўны імідж і як ён уплывае на суразмоўцу.

На самым пачатку школа развіцця кампетэнцый успрымалася як праект, які будзе праходзіць у вольным фармаце. «Абставіны дзіцячага лагера сталі вельмі даспадобы, – расказала Юлія Леня. – Нават харчаванне нагадвала пра школьныя канікулы. Гэта настройвала на гульні і ў той жа час дысцыплінаваны лад, калі вымушаны жыць па раскладзе, хадзіць строем на абед, строем – на адпачынак. І ўсё весела і з запалам». Выкладчыкам вельмі спадабалася ўдзельнічаць у інтэлектуальна-забаўляльным шоу

«МэдХэд». Падчас гульні ім прапанавалася выступіць у ролі знаўцаў у галіне музыкі, літаратуры, кіно і спорту, а таксама ў спецыяльных турах-сюрпрызах. Для ўдзельнікаў школы быў арганізаваны «тымбілдінг», які скіраваны на камандную працу. Камандныя спартыўныя спаборніцтвы на свежым паветры прыйшліся якраз дарэчы. «Кратка апісаць тое, чым мы займаліся ў школе, проста немагчыма, – прызнаўся нам асістэнт кафедры аналітычнай хіміі хімічнага факультэта **Віталь Кондраў**. – Гэта і прадуктыўная праца, і абмеркаванні розных навуковых і псеўданавуковых пытанняў да самай раніцы, і песні пад гітару, усяго не перадаць... Атрымліваецца новыя веды ў такой прыемнай і нязмушанай атмасферы – лёгкае справа».

Школа развіцця кампетэнцый дала магчымасць маладым выкладчыкам розных факультэтаў падзяліцца адзін з адным праблемамі, расказаць пра свае дасягненні. «Самае галоўнае, што яны адчулі, што працуюць у адной вялікай сям'і, дзе іх любяць, цэняць і стараюцца, каб яны заўсёды былі на вышыні. Пацвярджэннем стала тое, што рэктар Сяргей Абламейка знайшоў час, каб прыехаць у «Брыганціну» і неформальна пагутарыць з удзельнікамі школы», – адзначыла Наталля Няпеўная.

Надалей упраўленне кадраў, якое рэалізоўвае ў БДУ комплексную праграму па развіцці кваліфікацыі персаналу, збіраецца распрацаваць для маладых спецыялістаў спецыяльны курс, накіраваны на іх прафесійную адаптацыю. У планах і навучанне выкладчыкаў больш сталага ўзросту. Бо тут лічаць, што авалодваць сучаснымі ведамі, якія спатрэбяцца для прафесійнай дзейнасці, нікому і ніколі не зашкодзіць.

Ганна ЛАГУН

ЗАМЕЖНАЕ НАВУЧАННЕ

МАГЧЫМАСЦІ З БДУ

Арганізацыйны збор удзельнікаў міжнароднай праграмы «Эразмус Мундус» адбыўся 2 чэрвеня ў будынку факультэта міжнародных адносін БДУ.

«Эразмус Мундус» – міжнародная адукацыйная праграма, накіраваная на пашырэнне патэнцыялу міжнароднага супрацоўніцтва ў галіне вышэйшай адукацыі ўніверсітэтаў Еўрасаюза і краін СНД (Арменія, Азербайджана, Беларусі, Грузіі, Малдовы і Украіны). Праграма фінансуецца за сродкі Еўрапейскага саюза і падтрымлівае праекты, у рамках якіх арганізуюцца акадэмічныя абмены паміж ВНУ краін ЕС і СНД. У нашай краіне на сёння навучаецца каля 3000 прадстаўнікоў 44 краін, што з'яўляецца паказчыкам высокай якасці адукацыі, якая адпавядае ўсім еўрапейскім стандартам.

БДУ зараз заняты ў шасці праектах, у якіх удзельнічаюць 36 студэнтаў і выкладчыкаў. Наша краіна зноў выйграла найбольшую ў СНД колькасць грантаў на навучанне, умацаваўшы гэтым свой навуковы і адукацыйны статус. Самымі папулярнымі ВНУ сталі ўніверсітэты Таліна (Эстонія), Турку (Фінляндыя), Масарыкаў

універсітэт (Чэхія). Агульная колькасць краін-удзельніц павялічылася, як і колькасць станоўчых водгукаў ад еўрапейскіх ВНУ. Спіс краін папоўнілі Эстонія і Чэхія. Упершыню стыпендыяты адпраўяцца ва ўніверсітэт Лімерыка (Ірландыя), універсітэт Валенсіі (Іспанія), Генцкі ўніверсітэт (Бельгія).

Збор адкрываў **Аляксандр Рыт**, начальнік аддзела міжнародных праграм і праектаў БДУ. Ён павіншаваў стыпендыятаў, пажадаў ім поспехаў і заклікаў у гонарам несці сцяг сваёй краіны, умацоўваць міжнародныя сувязі і закладваць падмурак для новых праектаў. Асноўнай тэмай гэтага выступу было тое, што праграма «Эразмус Мундус» – гэта не толькі магчымасць навучання ў Еўропе, але і ў першую чаргу інструмент наладжвання супрацоўніцтва ў сферах навукі і адукацыі.

Следам ішлі прэзентацыі ад вядучага спецыяліста аддзела міжнародных праграм Вікторыі Андрэвай і метадыста аддзела міжнароднага супрацоўніцтва Наталлі Баско. Яны дэталёва разгледзелі ўмовы атрымання неабходных дакументаў у кожнай асобна ўзятай краіне, завастрылі ўвагу на пошуку жылля і адказалі на пытанні стыпендыятаў. А пытанні было шмат: ад афармлення візы і спадаможных дакументаў да ўмоў

пражывання і медыцынскай страхоўкі.

Пасля збору на некалькі нашых пытанняў адказаў удзельнік праграмы «Эразмус Мундус» дацэнт механіка-матэматычнага факультэта **Кірыл Кузьмін**.

– **Многія студэнты хочучь навучацца за мяжой, але мала хто адважваецца на гэта. Што б Вы ім парайлі?**

– Знайсці ў сабе смеласць. Навучанне па абмене – гэта адназначна добра. Па-першае, гэта паездка ў іншую краіну. Па-другое, гэта не так дорага, як некаторыя мяркуюць. У Фінляндыі, да прыкладу, кожны студэнт атрымлівае стыпендыю ў 550 еўра, з якіх толькі траціна сыходзіць на жыллё ў вельмі добрым пакоі. Па-трэцяе, гэты досвед высока цэніцца працадаўцамі.

– **Якое стаўленне студэнтаў і выкладчыкаў за мяжой да ўдзельнікаў праграмы?**

– Стаўленне еўрапейскае. Заўсёды выслухоўваюць, сапраўды імкнучца дапамагчы. Там пачуваецца прыемна, куды б ні патрапіў.

– **А калі, скажам, студэнт ці выкладчык адпраўіцца з сям'ёй, ці будучь для іх нейкія палёгкі на пражыванне?**

– Не, не будзе. Сям'ю ўзяць можна, але аплачваць гэта трэба будзе з уласных сродкаў.

Ілья ЗУЕЎ

ІНАВАЦЫІ

Шэсць праектаў распрацавалі студэнты БДУ ў рамках працы новага цэнтра інавацыйных ідэй і праектаў Start-Up БДУ.

Гаворка пра «Крэатыў-маркет», Be Here, Internet-BSU, турыстычны партал «Невядомая Беларусь», студэнцкае сацыяльна-арыентаванае рэкламнае агенцтва Showy і «Стварэнне і прасоўванне турыстычнага цэнтра на базе в. Прылукі».

Прэзентацыя і абарона прац адбылася 26 мая падчас урачыстай цырымоніі ўручэння сертыфікатаў першым слухачам цэнтра Start-Up. Узнагароджаны былі 19 студэнтаў нашага ўніверсітэта, якія паспяхова завяршылі шасцідзённае навучанне і прадставілі дыпломныя праекты. Пры гэтым аўтарам ідэй «Крэатыў-маркет», Internet-BSU і «Невядомая Беларусь» у гэты ж дзень паступіла прапанова ад першага прарэктара БДУ **Міхаіла Жураўкова** ўкараніць гэтыя распрацоўкі на базе ўніверсітэта. Гэты выбар абумоўлены навізнай, перспектыўнасцю і арыгінальнасцю праектаў.

Так, паводле «Крэатыў-маркету» прапануецца адчыніць краму сувенірнай прадукцыі па вытворчасці студэнтамі эксклюзіўных і ўнікальных рэчаў. Маркуюцца таксама, што тут выконваліся б і спецаказы. Пры

БДУ спрыяе моладзевым праектам

гэтым прапанаваны асартымент вырабаў вельмі вялікі: ад аксэсуараў да вопраткі.

Паводле адукацыйнага праекта **Internet-BSU** будзе ажыццяўляцца комплекс мерапрыемстваў па ўкараненні ў навучальна-выхаваўчы працэс БДУ найноўшых тэхналогій. У прыватнасці, гаворка ідзе пра развіццё дыстанцыйнага навучання ў ВНУ.

А ініцыятары стварэння турыстычнага партала «Невядомая Беларусь» зацікаўлены ў прыцягненні турыстаў у нашу краіну і павышэнні яе прывабнасці не толькі сярод замежнікаў, але таксама і сярод суайчыннікаў. Асаблівасцю гэтага партала стала б яго шматфункцыянальнасць, якая заключаецца ў інфармаванні,

падборы турыстычных тураў, прыцягненні замежных гасцей, супрацоўніцтва з партнёрамі і інш.

Адзначым, што кожны з прапанаваных бізнес-планаў складзены на вельмі высокім узроўні. Яны забяспечаны кароткай характарыстыкай праекта, аналізам галіновага рынку, апісаннем стратэгіі маркетингу, падрабязным планам рэалізацыі і чаканых вынікаў, паказчыкамі эфектыўнасці і выдаткаў. Як заўважыў кіраўнік стартап-цэнтра **Міхаіл Жураўкоў**, дадзеныя праекты могуць скласці сур'ёзную канкурэнцыю ў розных рэспубліканскіх і міжнародных мерапрыемствах стартап-руху.

Наталля РАМАНОВА, каардынатар цэнтра Start-Up БДУ

Поспех у працы – гэта апынуцца ў патрэбны час і ў патрэбным месцы

Наша гутарка з начальнікам упраўлення падрыхтоўкі кадраў вышэйшай кваліфікацыі ГУН БДУ **Аляксандрам ЗАХАРАВАМ** адбылася, як кажуць, па гарачых слядах, калі залу пасяджэнняў Савета БДУ асвятлілі лямпы тэлерэпарцёраў нацыянальных навінавых каналаў, а аб'ектывы камер не маглі змясціць усіх лаўрэатаў і намінантаў XX Рэспубліканскага конкурсу студэнцкіх прац.

Аляксандр Георгіевіч – той чалавек, праз рукі якога прайшлі конкурсныя працы студэнтаў з усёй Беларусі. І потым, вельмі хацелася даведацца з першых вуснаў колькасныя і якасныя характарыстыкі гэтых даследаванняў. Можна, адно з іх – прыступка да формулы, як змяніць наш свет да лепшага, ці пачатак апісання будучай Нобелеўскай прайскаўкі. Бо не святыя гаршкі лепяць!

– **Аляксандр Георгіевіч, якія праекты пераважалі на XX Рэспубліканскім конкурсе навуковых студэнцкіх прац?**

вых студэнцкіх прац: прыкладныя, скіраваныя на практычнае рашэнне тэхнічных і сацыяльных праблем, ці фундаментальныя – чыстая навука, якая мае на ўвазе тэарэтычныя і эксперыментальныя даследаванні?

– Для пацвярджэння практычнай значнасці да 3817 прац, прадстаўленых на рэспубліканскі конкурс, было прыкладзена больш за 4800 актаў укаранення ў вытворчасць і навучальны працэс, каля 140 патэнтаў і заявак на патэнт. Грунтуючыся на гэтых лічбах, можна выказаць здагадку, што пераважалі працы, якія маюць практычную скіраванасць.

– **Кожная перамога – гэта нагода даказаць самому сабе, што вы на правільным шляху. Аднак не ўсе даходзяць да навуковага**

прызнання. Што б Вы маглі параіць і пажадаць студэнтам, якія толькі спрабуюць свае сілы на ніве навуковых пошукаў?

– Каб даць карэктны адказ на Ваша пытанне, неабходна вызначыць паняцце «навуковае прызнанне». Што гэта: Нобелеўская прэмія; перамога ў конкурсе, публікацыя навуковага артыкула, на якую спасылаюцца іншыя навукоўцы, прапанова ад навуковага кіраўніка студэнта паступаць у аспірантуру, абарона дысертацыі і г. д.? Улічваючы свой асабісты досвед, магу сказаць, што ўсе, хто шмат, зацята і з цікавасцю працуе, заўсёды дамагаюцца вызначаных поспехаў. Найбольш надзейны шлях да высокіх дасягненняў у навуцы – гэта, галоўным чынам, патрапіць да навуковага кіраўніка. Да таго навукоўца, які прадстаўляе навуковую школу, дзе стабільна абараняюць дысертацыі, публікуюцца ў вядучых навуковых міжнародных канферэнцыях і выставах.

– **Пытанне, Аляксандр Георгіевіч, асабістае. Існуе меркаванне, што мужчына, які дамагаецца поспехаў у навуцы ці кар'еры, чымсьці павінен ахвяраваць. А ці хапае сіл і часу Вам, кандыдату фізіка-матэматычных навук, на тое, што вызначае прыватнае жыццё?**

– Пагадзіцеся, што поспех для генія, талента і звычайнага чалаве-

ка можна вызначыць па-рознаму. Некаторыя людзі вызначаюць поспех як скачок вышэй за свае магчымасці... і завясанне на гэтым узроўні. Гэты нестабільны стан. На яго падтрымку ўвесь час марнуецца энергія, што, як правіла, шкодзіць развіццю чалавека ў іншых кірунках. На мой погляд, дамагчыся поспеху ў працы – гэта апынуцца ў патрэбны час і ў патрэбным месцы, дзе твае таленты стануць запатрабаванымі і будуць удачна навакольным. У гэтым выпадку ахвяры па іншых кірунках развіцця чалавека будуць мінімальнымі.

Усё вакол увесь час змяняецца, жыццё становіцца больш інтэнсіўным і насычаным. Для таго, каб у гэтых умовах хапала часу на ўсё, неабходна прадбачыць развіццё падзей і своечасова прымаць адэкватныя дзеянні. Напрыклад, у мяне ёсць 8 дакументаў інтэлектуальнай уласнасці, атрыманых за час працы ў адміністрацыі БДУ. Гэта электронныя базы даных, аўтаматызаваныя сістэмы фарміравання дакументаў і падтрымкі прыняцця рашэнняў. Укараненне не вельмі складаных тэхнічных рашэнняў дазваляе мне і маім калегам затрачваць працоўнага часу ў 10, а то і 1000 разоў менш пры выкананні вызначаных аперацый. Таму, калі на нас «звальваюцца» чарговыя новыя функцыі, мы гатовыя да іх выканання.

Гутарыла
Жанна ВАСАНСКАЯ

Конкурс на суісканне прэмій імя У. І. Пічэты і А. Н. Сеўчанкі 2014 года

У 2014 годзе конкурс на суісканне прэмій імя У. І. Пічэты і А. Н. Сеўчанкі праводзіцца ў адпаведнасці з Палажэннем аб парадку прысуджэння прэмій у намінацыі «Адукацыя».

Для ўдзелу ў конкурсе на суісканне прэміі імя У. І. Пічэты падраздзяленнямі ўніверсітэта вылучаныя пяць прац: тры індывідуальныя – ад гуманітарнага факультэта, Інстытута журналістыкі і факультэта філасофіі і сацыяльных навук, а таксама дзве калектыўныя працы – ад філалагічнага і юрыдычнага факультэтаў.

У конкурсе на суісканне прэміі імя А. Н. Сеўчанкі 2014 года ў намінацыі «Адукацыя» будуць прадстаўлены чатыры працы: дзве, выкананыя індывідуальна на хімічным і географічным факультэтах, і дзве працы, выкананыя аўтарскімі калектывамі біялагічнага і фізічнага факультэтаў.

Падрабязней пра аўтараў можна даведацца на сайце Галоўнага ўпраўлення навукі <http://research.bsu.by>.

Паводле інфармацыі ГУН

АБ'ЯВЫ

ІНСТЫТУТ БІЗНЕСУ І МЕНЕДЖМЕНТУ ТЭХНАЛОГІЙ БДУ
АБ'ЯВЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД

ПРАФЕСАРАЎ КАФЕДРАЎ бізнес-адміністравання, менеджменту тэхналогій.

ДАЦЭНТАЎ КАФЕДРАЎ бізнес-адміністравання, бізнес-камунікацый, лагістыкі, менеджменту тэхналогій.

СТАРШЫХ ВЫКЛАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ бізнес-адміністравання, бізнес-камунікацый, лагістыкі, менеджменту тэхналогій.

ВЫКЛАДЧЫКА КАФЕДРЫ бізнес-камунікацый

ДАЦЭНТАЎ ЦЭНТРА «Вышэйшая школа бізнесу»

ДАЦЭНТАЎ ФАКУЛЬТЭТА інавацыйных тэхналогій і кіравання

Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.

Адрас: г. Мінск, вул. Маскоўская, 5, каб. 210, тэл. 2104106.

E-mail: sbmt@sbmt.by, www.sbmt.by.

АКТУАЛЬНА

Першы выпуск слухачоў спецыяльнасці «Спартыўная журналістыка»

факультэта павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі Інстытута журналістыкі БДУ адбыўся 29 мая.

Дыпламы дзяржаўнага ўзору на ўзроўні вышэйшай адукацыі з прысваеннем кваліфікацыі «Спартыўны журналіст» атрымалі прад-

Выпуск спартыўных журналістаў

стаўнікі розных сфер дзейнасці. Сярод іх: прэс-сакратары Беларускай тэніснай арганізацыі і ДУ ФК «Мінск», рэдактар Белтэлерадыёкампаніі «Інтэрнэт-ТБ», рэдактар аддзела інтэрнэт-вяшчання ЗАТ «Сталічнае тэлебачанне» і інш. Адзначым, што першы набор на дадзеную спецыяльнасць быў ажыццёўлены ў верасні 2013 года. Яе адкрыццё на факультэце адбылося ў рамках рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы развіцця фізічнай культуры і спорту ў Рэспубліцы Бела-

русь на 2011–2015 гады. Па словах намесніка Прэм'ер-міністра Беларусі Анатоля Тозіка, адкрыццё спецыяльнасці перападрыхтоўкі «Спартыўная журналістыка» было абумоўлена неабходнасцю належага інфармацыйна-аналітычнага забеспячэння спартыўнай галіны ў нашай краіне, узняцця прэстыжу Беларусі як спартыўнай дзяржавы, недахопам спартыўных журналістаў. Дэкан факультэта павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі **Ганна Басавы** пад-

крэсліла, што ў нашай краіне шмат што робіцца для дынамічнага развіцця спартыўнай галіны. «Бо спорт – гэта ў першую чаргу прэстыж краіны, што наглядна прадэманстравала мінулы чэмпіянат свету па хакеі. Перападрыхтоўка спартыўных журналістаў здзяйсняецца ў вядучых універсітэтах свету і з'яўляецца актуальным кірункам на рынку адукацыйных паслуг і ў нашай краіне», – адзначыла Ганна Басавы.

Ілья ЗУЕЎ

КАНФЕРЭНЦЫІ

Ад імя Жана Манэ

Двухдзённая міжнародная канферэнцыя «**Еўрапейскі саюз і Рэспубліка Беларусь: перспектывы супрацоўніцтва**» адбылася 5–6 чэрвеня ў Беларускай дзяржаўнай універсітэце. Арганізаваны форум у рамках праграмы ЕС імя Жана Манэ.

Удзельнікамі канферэнцыі сталі звыш 140 экспертаў і спецыялістаў у галіне еўрапейскай інтэграцыі, навукоўцаў і выкладчыкаў з Беларусі, Балгарыі, Германіі, Іспаніі і Румыніі. Ва ўрачыстай цырымоніі адкрыцця прынялі ўдзел першы

прадэктар БДУ Міхаіл Жураўкоў, кіраўнік Прадстаўніцтва ЕС у Беларусі Майра Мору, начальнік упраўлення агульнаеўрапейскага супрацоўніцтва МЗС нашай краіны Дзяніс Сідарэнка, а таксама супрацоўнікі дыпламатычных прадстаўніцтваў замежных дзяржаў у Беларусі. У рамках канферэнцыі працавалі чатыры секцыі: «Знешняя палітыка ЕС»; «Сацыяльна-эканамічная палітыка ЕС»; «Правое рэгуляванне еўрапейскай інтэграцыі» і «Адукацыя і культура ў ЕС». Былі абмеркаваны пытанні, якія тычацца знешняй палітыкі, сацыяльна-эканамічнага развіцця, прававога рэгулявання, рэфармавання адукацыі ў краінах Еўрапейскага саюза. Пасяджэнні секцый прайшлі на базе факультэта міжнародных адносін БДУ. Па выніках працы форуму будуць апублікаваны зборнікі тэзісаў да-

кладаў удзельнікаў канферэнцыі і каталог беларускіх спецыялістаў у галіне еўрапейскіх даследаванняў.

ДАВЕДКА

Праграма ЕС імя Жана Манэ заснавана Еўрапейскім саветам універсітэтаў з мэтай вылучэння грантаў ВНУ і выкладчыкам на навучанне і правядзенне даследаванняў у сферы еўрапейскай інтэграцыі. Адбор праектаў на атрыманне фінансавай падтрымкі праводзіцца пасродкам штогадовых конкурсаў, заснаваных Еўрапейскай камісіяй па пытаннях адукацыі і культуры. З 2001 года дзейнасць праграмы імя Жана Манэ распаўсюдзілася на ўвесь свет. Адукацыйная сетка ахоплівае ў наш час 68 краін пяці кантынентаў.

Паводле інфармацыі ўпраўлення міжнародных сувязяў

БДУ ў СМІ БЕЛАРУСІ

Анлайн-канферэнцыі ў студыі TUT.BY-ТБ з удзелам рэктара БДУ акадэміка **Сяргея Абламейкі** і намесніка адказнага сакратара прыёмнай камісіі дэкана **ФДА Вячаслава Малафеева** – Tut.by (29.05 і 05.06).

Пра **XX міжнародныя Кірыла-Мяфодзіевыя чытанні**, якія прайшлі ў Інстытуце тэалогіі імя святых Мяфодзія і Кірылы БДУ – BelTA, Belarus.by, megacat.by (19.04), sobor.by (22.05).

Адзінаццацікласнік **Ліцэя БДУ Мікіта Мішчанка** заваяваў сярэбраны медаль на VII Міжнароднай алімпіядзе навуковых праектаў у галінах энергетыкі, інжынерны і навакольнага асяроддзя – Interfax.by, belniva.by, BelTA, 21.by, kv.by (21.05), Tut.by, sb.by (22.06).

Цэнтр навукова-тэхнічнага супрацоўніцтва «**Беларусь – Чжэцзян**» створаны ў БДУ – BelTA, belniva.by, redtram.ru (23.05), kv.by (26.05).

Цырымонія ўручэння дыплама «**Ганаровы прафесар БДУ**» Прэзідэнту **Таджыкістана Эмамалі Рахмону** – АНТ, БТ-1, СТБ, TopTJ.com, khovar.tj, BelTA, regnum.ru (24.05), megacat.by, 21.by (25.05), news.tj, kant.kg, tajikta.tj (26.05).

Урачыстае ўшаноўванне лаўрэатаў **XX Рэспубліканскага конкурсу навуковых прац студэнтаў у Беларускай дзяржаўнай універсітэце** – Respublika.info, БелаПАН, Агенцтва «Мінск-навіны», Радые «Сталіца», 1 нац. канал Бел. радыё, БТ-1, telegraf.by, rambler.ruredtram.com (05.06), kv.by (06.06).

Пра **стратэгічнае супрацоўніцтва БДУ і Банка развіцця Беларусі** – mtis.tv (24 ДОК), Агенцтва «Мінск-навіны», megacat.by, БелаПАН, БелТА, БТ-1, АНТ (06.06).

Пра **двухдзённую міжнародную канферэнцыю «Еўрапейскі саюз і Рэспубліка Беларусь: перспектывы супрацоўніцтва»**, што прайшла 5–6 чэрвеня ў БДУ – Агенцтва «Мінск-навіны», megacat.by (03.06), BelTA, 21.by, belniva.by/Сельская газета, Bdg.by, Viazda.by, Mail.ru, nv-online.info.by (04.06), Радые «Беларусь», 1 нац. канал Бел. радыё, БелаПАН (05.06).

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

ПРЕЗЕНТУЕМ УЛАСНУЮ СПРАВУ

Каманды Цэнтра сістэмных даследаванняў праблем моладзі эканамічнага факультэта БДУ ў складзе выпускнікоў «Школы прадпрымальніцтва і менеджменту для моладзі. Уласная справа» ўдала выступілі на VI міжнародным чэмпіянаце «Моладзь у прадпрымальніцтве».

Чэмпіят праводзіўся ў рамках XI Гомельскага эканамічнага форуму-2014. Дарэчы, ён быў уключаны ў комплекс захадаў па рэалізацыі дзяржаўнай моладзевай палітыкі гэтага года.

«Моладзь у прадпрымальніцтве» – гэта міжнародная студэнцкая праграма, якая дае магчымасць студэнцкім камандам і не толькі выступіць з цікавымі бізнес-праектамі, праектамі ў сацыяльнай сферы і сферы адукацыі. Яна дапамагае юнакам і дзяўчатам прыцягнуць да сваіх ідэй увагу інвестараў і грамадскасці.

Выступленне камандаў на чэмпіянаце ацэньвалася па пяцібальнай сістэме.

Каманда студэнтаў «БДУ-1» прадставіла на суд журы тры бізнес-праекты: кампанію Hot Hat Studio, арганізацыю паломніцкіх вандровак «Кірые элейсон», дастаўку здаровага

харчавання Health is Weight. Усе тры бізнес-праекты нашых студэнтаў перамаглі ў намінацыі «Чыста бізнес», бо былі падмацаваны эканамічнымі і фінансавымі разлікамі, чаго не назіралася ў іншых удзельніках чэмпіянату.

Напрыклад, Міхаіл Падшывадлаў з 2 курса гуманітарнага факультэта, які з'яўляўся капітанам каманды «БДУ-1», распрацаваў бізнес-праект Hot Hat Studio. Вэб-студыя, якая павінна быць створана згодна з гэтым праектам, мае намер прапаноўваць паслугі інтэрнэт-маркетынгу іншым прадпрыемствам у Мінску, Беларусі і за мяжой. Галоўным яе прадуктам стане вэб-сайт, а сумежнай паслугай – яго прасоўванне ў інтэрнэце. У працэсе працы над бізнес-праектам Міхаіл высветліў, што сёння рынак вэб-студый у Мінску налічвае каля 180 кампаній. Акрамя вэб-студый, на рынку існуюць і фрылансеры. Таму за важны фактар пры пазіцыянаванні канкурэнтаў ён палічыў кошт сайта. Студэнт разлічыў прыкладны кошт стварэння сайта сваёй вэб-студыяй, а таксама мінімальны кошт яго прасоўвання. Склаў ён і фінансавы план рэалізацыі ідэі на пяць гадоў. На думку Міхаіла Падшывадлава, хутка большасць пакупак у нашай краіне, у тым ліку і прадуктаў, будзе ажыццяўляцца праз інтэрнэт, а прадпрыемствы і арганізацыі не змогуць сябе ўявіць без уласнага сайта. Таму яго ідэя павінна зацікавіць інвестараў.

Каманда навучэнцаў сярэдніх школ і гімназій «БДУ-2» таксама прывезла ў Гомель

На адкрыцці чэмпіянату

тры бізнес-праекты: арт-галерэю Focus, кампанію «Бел-Лог», СТА «Свой гараж». Аляксандра Дэсюкевіч і Анастасія Гарбацэвіч, вучаніцы 10 А класа Заслаўскай гімназіі, сумесна распрацавалі бізнес-праект арт-студыі Focus, які прадугледжвае адкрыццё арт-галерэі. Дзяўчаты збіраюцца

атрымаць прыбытак ад арганізацыі выстаў, правядзення сямейных забаўляльных мерапрыемстваў, жывой музыкі і вечарын, кіно і стэлажоў для буккросінгу. Яны лічаць сваю арт-галерэю ўнікальнай, бо ў ёй спалучаюцца крэатыў і ўтульнасць, культура, спакой і неафіцыйная атмасфера. У гэтым месцы, на погляд дзяўчат, змогуць сама-рэалізавацца таленавітыя людзі. Бізнес-праекты каманды навучэнцаў «БДУ-2» перамаглі ў намінацыі «Грамадскае прызнанне».

У выніку каманда студэнтаў «БДУ-1» заняла III месца і атрымала сярэбраны кубак сярод удзельнікаў першай лігі чэмпіянату. Каманда навучэнцаў сярэдніх школ і гімназій «БДУ-2» заняла II месца і атрымала залаты кубак сярод удзельнікаў трэцяй лігі.

За іх поспехам стаіць сур'ёзная падрыхтоўка – 144 навучальныя гадзіны на працягу года. Любоў Шумская, кіраўнік камандаў і дырэктар ЦСДПМ, гаворыць, што цэнтрам створаны ўсе перадумовы для мэтанакіраванай падрыхтоўкі прадпрымальнай моладзі для буйных бізнес-кампаній. Цяпер праграмы навучання ў «Школе прадпрымальніцтва і менеджменту для моладзі. Уласная справа» будуць карэктавацца і пад бізнес-партнёраў. На яе думку, у гэтым выпадку павінна змяніцца і сама матывацыя слухачоў школы, якія пачнуць адчуваць сваю запатрабаванасць у бізнес-менаў.

Ганна ЛАГУН

У ВОЛЬНЫ ЧАС

Хімбатаральён, медыцынская рота і касмічныя войскі на «Высокім беразе»!

16–18 мая на базе «Высокі бераг» ля Стоўбцаў арганізацыя БРСМ БДУ правяла традыцыйны турзлёт.

У злёце бралі ўдзел 10 каманд, кожная з якіх старанна і згуртавана імкнулася перамагчы ў спаборніцтвах. 16 факультэтаў прадставілі 9 каманд: ваенны факультэт і ФФСН, ФРКТ, хімічны факультэт, гуманітарны факультэт разам з ІБМТ і філалагічным факультэтам, механіка-матэматычны факультэт і Інстытут журналістыкі, эканамічны факультэт, фізічны факультэт, ФМА, ФПМІ разам з гістарычным і біялагічным факультэтамі. Яшчэ каманду выставіў студгарадок. На працягу трох дзён каманды змагаліся за права быць найлепшымі!

У першы дзень каманды аформілі свае лагеры ў тэматычнай афарбоўцы. Нагадаю, што тэматыка злёту была ваенная. Былі і ПДВ, і РХБА, і чыгуначныя войскі, медыцынская рота і нават касмічныя войскі! Пасля афармлення лагераў каманды чакала начное арыентаванне, у якім перамагла каманда ваеннага факультэта. А ўжо пасля яго ўдзельнікі злёту смачна павячэралі і

адправіліся да ўтульнага вогнішча, дзе прайшоў вечар ваеннай песні. Каманды спявалі вядомыя песні пра вайну, насычаныя шчырым патрыятызмам. А каманда ФМА нават склала аўтарскую песню, якую выдатна выканала напрыканцы вечара. Перамагла ў вечары каманда студгарадка! І тады ўжо і акрэсліліся тры асноўныя кандыдаты на першае месца.

Другі дзень пачаўся спартыўнымі спаборніцтвамі! Арганізатары прапанавалі камандам прайсці паласу перашкод. Цяжка, стомна, а яшчэ і надвор'е з самай раніцы было сонечным і гарачым! Але гэта не перашкодзіла ўдзельнікам паказаць найлепшыя вынікі! Лідарамі сталі каманды хімічнага і ваеннага факультэтаў і каманда студгарадка.

Пакуль спартсмены змагаліся з паласой перашкод, астатнія ўдзельнікі рыхтавалі свае лагеры да агляду журы на чале з Паўлам Скалабанам. У кожным з лагераў журы пакармілі і паказалі творчыя здольнасці. Зноў адзнакі, зноў лідары – ваенфак, хімфак, студгарадок.

Напрыканцы вечара каманды прадэманстравалі свае творчыя нумары па ваеннай тэматыцы злёту. Тут найлепшымі сталі хімфак і эканамфак, бо такіх запальных танцаў і кранальных слоў не было ні ў кога! Каманда эканамічнага факультэта стварыла сапраўднае шоу, у якім былі і песні, і танцы, і патрыятычныя вершы!

А яшчэ ў памяці застаўся перформанс ваеннага факультэта, які перарабіў пера-

можцу Еўрабачання Канчыту Вурст у сапраўднага Джэйсана Стэтхэма!

Апошнім шанцам для нашых лідараў стаў заключны этап спартыўнага арыентавання, які прайшоў напачатку трэцяга дня. Тут перамог ФПМІ, а другое месца заняў хімфак, забяспечыўшы тым самым сабе першае месца ў агульным заліку!

Скончылася мерапрыемства ўзнагароджаннем самых-самых! Галоўны прыз дастаўся хімфаку! Другое месца заняла каманда студгарадка, а трэцяе заваяваў ваенфак! Віншую пераможцаў нашага злёту, а таксама кожнага, хто браў удзел, бо такая радасная і шчырая атмасфера была створана выключна вамі! Дзякуй вам вялікае!

Станіслаў ПІНЧУК

ІНІЦЫЯТЫВЫ

БДУ далучаецца да руху BookCrossing! Далучайся і ты!

З такім лозунгам сёння была адкрыта кніжная паліца ў БДУ. У праекце стартуюць 14 кніг розных жанраў і зместу.

Кніжная шафа выстаўлена ў калідоры 1 паверха галоўнага корпуса (крыло ўпраўлення выхаваўчай работы з моладдзю). Яно і выступіла арганізатарам дадзенага руху ў БДУ.

Што такое BookCrossing?

Праект BookCrossing узнік у 2001 годзе па ініцыятыве спецыяліста па інтэрнэт-тэхналогіях амерыканца Рона Хорнбэкера. Рух з ЗША перамясціўся ў Еўропу і быў прыязна сустрэты ў Італіі, затым у Францыі і па ўсёй Еўропе, аж да Фінляндыі. Цяпер па свеце ў сістэме распаўсюду кніг зарэгістравана больш за 1.100.000 удзельнікаў і 9.000.000 кніг.

Працэс буккросінгу выглядае так: вы пакідаеце кнігу ў загадка абдуманым

месцы (на пазначаных паліцах), дзе любы чалавек можа ўзяць і прачытаць яе. Такім чынам людзі «вызваляюць» кнігі, ратуемы ад прастойвання на паліцы. Другой мэтай з'яўляецца ператварэнне ўсяго свету ў «велізарную бібліятэку».

Неўзабаве з'явіцца сшытак для запісаў «Шукаю кнігу», дзе можна будзе пазначыць імя аўтара ці назву кнігі, якую вы жадаеце прачытаць. А калі вы ўбачыце ў пошуку тую, якую прачыталі, і яна ў вас стаіць без вялікай патрэбы, – вы з лёгкасцю можаце кагосьці парадаваць, прынесшы сваю кнігу на нашы паліцы!

Наталля КАПАЦЭВІЧ, метадыст УВРМ

Чакаем аматараў кнігі ды проста цікаўных у калідоры 1 паверха галоўнага корпуса (крыло ўпраўлення выхаваўчай работы з моладдзю)

